

De kapitalistische reflex van de Gentse universiteit | De Standaard

Clip source: [De kapitalistische reflex van de Gentse universiteit | De Standaard](#)

De kapitalistische reflex van de Gentse universiteit

Emma Ydiers

Doctoraatsstudent (UGent), Met steun van Ghent University Women's Strike

vrijdag 21 januari 2022 om 3.25 uur

Kinderopvang en schoonmaak worden door de besparingen bij de UGent extra getroffen, schrijft Emma Ydiers.

https://static.standaard.be/Assets/Images_Upload/2022/01/21/07d6bf0e-7a0f-11ec-90b1-2a5b3c94a58d.jpg?width=1152&format=jpg

De aula van de UGent. De universiteit bespaart door kinderopvang en schoonmaak uit te besteden. Moeilijk te verdedigen, volgens Emma Ydiers. belga

Een opiniestuk van vijf doctoraatsstudenten over de veelbesproken budgetnota van de UGent ([*DS 19 januari*](#)) legt bloot hoe die budgetnota de groepen met de minste privileges aan de UGent het zwaarst treft: administratief, technisch en assisterend personeel, doctoraatsstudenten en internationale studenten van buiten de Europese Economische Ruimte. De auteurs roepen op tot protest tegen de weg die het hoger onderwijs inslaat. Een weg geplaveid met besparingsrondes die kwaliteit en toegankelijkheid ondermijnen.

De beslissingen in de beleidsnota passen in een neoliberale marktlogica waarbij universiteiten bedrijven worden en besparingen het beleid stuwen. Dat raakt niet alleen de onderwijs- en onderzoekskwaliteit, maar is ook voelbaar in de 'reproductieve poot' waarop de UGent steunt. Die sector ziet er achter de schermen op toe dat personeel en studenten van de UGent hun taken kunnen vervullen. Denk aan opvang voor kinderen van personeel en studenten, de post- en transportdiensten aan de UGent die logistieke

ondersteuning bieden in het dagelijks functioneren van de universiteit, of het schoonmaakpersoneel dat ervoor zorgt dat de gebouwen van de UGent er piekfijn bij liggen. Ook binnen al die sectoren woedt een besparingsdrang, die reproductief werk nog meer commercialiseert. Zo stelt de nieuwe beleidsnota voor om de transportdiensten en kinderdagverblijven die de UGent uitbaat, uit te besteden aan private partners.

Slechte arbeidsvoorwaarden

Dat is moeilijk te verdedigen. Ook door de besparingslogica werd het poetspersoneel van de UGent al uitbesteed aan de multinational ISS. De werkomstandigheden gingen er merkbaar op achteruit, waardoor onder meer ACOD UGent en Ghent University Women's Strike druk zetten op de raad van bestuur van de UGent om het personeel te insourcen, zodat het onder dezelfde arbeidsvoorwaarden van de UGent zou werken. Die zijn immers een stuk beter dan die in de schoonmaaksector. De UGent legde dat voorstel naast zich neer en stelde in mei 2021 een nieuw contract op met ISS. De arbeidsvoorwaarden werden iets beter, maar moeten nog steeds onderdoen voor die van UGent-personeel.

De outsourcing van het personeel in de schoonmaak en kindercare is moeilijk te verdedigen

Het resultaat van gecommmercialiseerde uitbesteding ligt vast: lagere kwaliteit van de geleverde arbeid in combinatie met slechtere arbeidsvoorwaarden voor het personeel. Zo meldde deze krant onlangs nog dat gecommmercialiseerde transportbedrijven zoals PostNL, GLS en DPD hun chauffeurs uitbuiten en zichzelf van elke verantwoordelijkheid ontdoen ([DS 22 november 2021](#)). Ook in de sector van de kindercare gaat het in België mis. Met één begeleider of begeleidster voor negen kinderen als norm, krijg je nooit kwaliteitsvolle kindercare en goede werkomstandigheden. Op dit moment worden enkele kinderdagverblijven aan de Gentse universiteit uitgebaat door de UGent zelf, en enkele andere door externe partners.

Uit gesprekken en inspectieverslagen blijkt dat de kinderdagverblijven in het beheer van de UGent betere kwaliteit bieden dan die in het beheer van externe partners. Bij die laatste is sprake van hogere kosten, minder personeel per kind en minder pedagogisch

prikkelende ondersteuning en speelgoed. Het besluit tot verdere uitbesteding staat haaks op de initiële ambities van de UGent: de kinderdagverblijven moesten een paradepaardje worden, waarbij de praktijk gebaseerd zou zijn op recentste wetenschappelijke inzichten.

Neoliberale logica

De beslissing van de UGent om kinderopvang en schoonmaak uit te besteden binnen een neoliberale logica, vloeit voort uit een historische, paradoxale wisselwerking tussen reproductieve arbeid en het kapitalistische systeem. Het kapitalisme heeft reproductieve arbeid nodig om te blijven functioneren, maar investeringen in een goed ondersteunde reproductieve sector knabbelen aan de winstmarges. Het hedendaagse resultaat van die paradox is de uitbesteding van reproductieve arbeid aan een onderbetaalde dienstensector waarin uitbuiting insnijdt op het kruispunt gender, klasse en ras. Zo omschrijft politicologe Françoise Vergès kapitalisme als een systeem van afvalproductie, waarbinnen ook de lichamen die de reproductieve arbeid dragen beschouwd worden als wegwerpgoederen. De sector strijdt dan ook al lang voor betere arbeidsomstandigheden, en vooral voor waardigheid.

Net dat laatste ontbreekt in de budgetnota van de UGent, die alleen de belangen dient van degenen die de nota opstelden en goedkeurden. Na een kortstondige opflakking van lofspraak en applaus tijdens de coronacrisis, die disproportioneel op de schouders van juist deze reproductieve sector terechtkwam, sluit de UGent nu de ogen.